

Leiðari, Örn Pálsson, framkvæmdastjóri LS

Ágæti félagsmaður

Hafinn er fjórði ársfjórðungur yfirstandandi fiskveiðiárs. Aflabrögð á árinu hafa verið með besta móti í öll veiðafæri. Fiskverð hefur hækkað og veiðigjald lækkað. Hagur manna hefur því vænkast nokkuð frá því í fyrra.

Á fyrstu þremur vikunum í maí var meðalverð fyrir þorsk sem veiddur var á handfæri 36% hærra en það var á sama tíma í fyrra - 277 kr/kg á móti 207. Þá var afsláttur af veiðigjaldi að 6 milljónum hækkaður um 100%, úr 20% í 40% auk þess sem afkomutenging skilaði einnig lækkun veiðigjalds.

Strandveiðar hófust að venju í byrjun maí. Áberandi fleiri taka nú þátt í veiðunum en í fyrra. Árleg fækkun þeirra sem stunda veiðarnar er því vonandi lokið með fjölgun strandveiðibáta. Allt stefnir í að fjöldi á strandveiðum í sumar fari yfir 600, en þeir voru 548 í fyrra.

Að venju var engin lognmolla yfir strandveiðum á Alþingi voru. Frumvarp um að færa gildandi ákvæði um veiðarnar til eins árs var nú samþykkt. Athygli vakti að Kristján Þór Júlíusson sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra var ekki framsögumaður að frumvarpinu heldur Lilja Rafney Magnúsdóttir formaður atvinnuveganefndar.

Skoðanir félagsmanna á hinu nýja 12 veiðidaga fyrirkomulagi hafa verið skiptar. Mikill meirihluti fagnar breytingunni en aðrir ekki, jafnvel sagt hana vera til þess eins að hygla ákveðnu landsvæði. Skilaboðin til LS eru því skýr að það þarf að halda áfram að gera breytingar á kerfinu um að veiðitímabilið verði lengt þar sem aðilar geti valið sér 4 mánuði til veiða. Einnig þarf að tryggja að aldrei komi til stöðvunar veiða innan þeirra takmarkana sem nú eru.

Nýverið skipaði Kristján Þór Júlíusson sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra fimm manna starfshóp til að endurskoða meðferð og ráðstöfun aflaheimilda sem ríkið hefur forræði yfir. Heimildirnar ganga gjarnan undir nafninu 5,3% potturinn, en árlega er sú prósenta tekin af heildarafla hverrar fisktegundar áður en aflamarki er úthlutað. Aflanum er síðan ráðstafað í strandveiðar, línuívilnun, almennan og sértækan byggðakvóta, rækju- og skelbætur og frístundaveiðar.

Örn Pálsson *Framkvæmdastjóri Landssambands smábátaeigenda.*

Mikilvægt er að LS komi sínum sjónarmiðum vel á framfæri til þessa starfshóps þar sem honum er ætlað að leggja til breytingar, telji hann þess þörf. Við mat á slíku ber hópnum að líta til þess hvort þau markmið, sem að var stefnt varðandi nýtingu aflaheimildanna, hafi náðst undir forskrift eftirfarandi stefnumörkunar í stjórnarsáttmála ríkisstjórnar Katrínar Jakobsdóttur:

„Vega þarf og meta fyrirkomulag þeirra aflaheimilda sem ríkið fer með forræði yfir, þ.m.t. strandveiða, með það að markmiði að tryggja betur byggðafestu og nýliðun." Jafnframt skal starfshópurinn leitast við að tryggja að mögulegar breytingar hámarki virði þeirra verðmæta sem felast í umræddum aflaheimildum.

Nú standa yfir kjaraviðræður milli LS og Starfsgreinasambands Íslands um endurskoðun kjarasamnings um ákvæðisvinnu við línu og net. Í viðræðunum hefur LS óskað eftir eindregnum stuðningi þeirra félaga sem að samningnum standa við kröfu félagsins um breytingar á línuívilnun. Að línuívilnun verði aukin úr 20% í 30% og nái til allra dagróðrabáta að 30 brúttótonnum þar sem mesta lengd er innan við 15 metra. Breytingunni væri ætlað að styrkja útgerð línubáta og auka jafnræði þeirra sem hana fá.

Á undanförnum árum hefur bátum sem fengið hafa línuívilnun fækkað úr því að vera 202 fiskveiðiárið 2012/2013 í 112 í ár. Samfara hafa aflaheimildir til ívilnunar ekki nýst að fullu. Breytingin hefði því ekki í för með sér hækkun á viðmiðunarafla til línuívilnunar, heldur aðeins að hann yrði nýttur að fullu.

Að þessu sögðu er það með ólíkindum að það skuli standa í fulltrúum línubeitningamanna að styðja af heilum hug kröfu LS og treysta grunn fyrir atvinnu sinna manna. Starfi sem unnið er í akkorði og möguleikar á góðum launum. Starfi þar sem viðvera er langtum minni til lágmarkslauna heldur en hjá starfsbræðrum þeirra á plani. Auk þess er vinnutími mjög sveigjanlegur.

Alþingi hefur þessa dagana til meðferðar frumvarp sjávarútvegsráðherra um breytta veiðistjórnun á makríl. Þar er lagt til að skipum verði úthlutað aflahlutdeild sem ráði þar með aflamarki hvers og eins. LS hefur á öllum stigum málsins ritað ítarlegar umsagnir sem bæði hafa verið sendar í samráðsgátt stjórnvalda og atvinnuveganefnd Alþingis til umsagnar um frumvarpið.

Helstu áherslur LS eru að aflahlutdeildinni verði skipt í tvo flokka, smábáta og uppsjávarskipa þar sem óheimilt verði að flytja veiðiheimildir varanlega frá smábátum. Þá er gerð krafa um að viðmiðun verði þau ár sem smábátar höfðu tök á að nýta sér makrílinn, 2013-2018 og viðmiðun til aflahlutdeildar taki mið af þremur árum á því tímabili. Síðast en ekki síst gerir LS kröfu um að endurvakinn verði aflapottur eins og áður hefur verið. Þar sem smábátar geta leigt heimildir úr með því að greiða sömu upphæð og veiðigjald er fyrir makríl.

Hvort atvinnuveganefnd fallist á tillögur LS er erfitt að segja til um, en þegar litið er til mikilvægi þess að eiga öflugan flota til að nýta grunnslóðina, yfirburða gæða hráefnis, er ósanngirni í því að veiðireynslutímabil skuli ná yfir tíma þegar makríllinn var ekki á veiðislóð smábáta og atvinnutækifæri fyrir áhafnir hundrað báta er líklegt að nefndin samþykki kröfur LS.

Óska félagsmönnum, fjölskyldum þeirra og öðrum velunnurum Landssambands smábátaeigenda til hamingju með sjómannadaginn.

Góðar stundir.
Örn Pálsson framkvæmdastjóri